

ОПШТИНА ПРИЈЕПОЉЕ

ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ

Локални акциони план за децу Пријепоља представља важан стратешки документ општине Пријепоље и чини полазну тачку за побољшање положаја деце. Задатак делује, наизглед, веома једноставно: омогућити свој деци да остваре своја права у складу са *Конвенцијом о правима детета*. Питање је: како? Ово је тежак задатак. Наша генерација суочава се са високим процентом деце која живе у сиромаштву или на рубу сиромаштва, деце која услед материјалне, социјалне или културолошке ускраћености нису у могућности да остваре своја права на образовање, здравствену и социјалну заштиту или немају једнаке услове за развој и учење. У посебно неповољном положају живе деца у руралним срединама, деца из великих породица или одређених мањинских група (Роми), деца са посебним потребама и деца без родитељског старања.

Једини начин на који се можемо супротставити проблемима са којима се деца суочавају је изградња нашег друштва на темељима људских права. То је континуиран рад који се никада не може зауставити. Многи закони су донесени, али се они морају и спровести. Учити о правима детета је веома битно, као што је битан и следећи корак: живети према овим правима и радити на томе да се она обезбеде за свако дете.

Србија је ратификовала *Конвенцију о правима детета* и тако преузела обавезу да обезбеди остваривање права сваког детета. Влада Републике Србије је развила *Национални план акције за децу* који је заснован на документу *Свет по мери детета*. Миленијумска декларација је потписана и тиме је постигнут договор да ће се тежити ка остваривању *Миленијумских развојних циљева*. *Стратегија за смањење сиромаштва у Србији* је у процесу имплементације. Наша земља је, потписивањем ових важних докумената за унапређење положаја деце, преузела и велику обавезу.

Међу различитим мерама и активностима од изузетног значаја је израда и спровођење Локалног акционог плана за децу, чиме започиње процес децентрализације на општински ниво.¹ ЛПА дефинише најважније циљеве, мере и активности чија ће реализација у периоду од 2007. до 2012. омогућити унапређење положаја деце у пријепољској општини. На изради овог стратешког документа радио је Међусекторски савет који је тимским радом дефинисао приоритетне циљеве и активности у свим секторима чија ће имплементација допринети побољшању положаја деце.

Захваљујем се Канадској агенцији за међународни развој (ЦИДА) која је пружила финансијску подршку за израду овог документа и београдској канцеларији Дечјег фонда Уједињених Нација (УНИЦЕФ) која нам је пружила неопходну стручну и техничку помоћ. Такође, желим да се захвалим и Међусекторском савету општине Пријепоље који је предано радио на изради овог документа **за свако дете**.

Деца нису изолована група која живи свој живот без обзира на уже или шире социјално окружење. Она јасно препознају поруке које им упућујемо и са тим порукама расту и постају део света одраслих. Ако на свом радном месту и у приватном животу деци упућујемо поруке љубави, сигурности, заштите, нежности, разумевања, толеранције, подстицања, створићемо највећи капитал на свету: *Здраву*

и срећну децу и младост. Будимо уверени да је то једини капитал који нам се враћа и отвара врата лепше и сигурније будућности.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ

мр Нецад Турковић

.....

1.16.04.2007.godine

I. ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ

ОПШТИ ДЕО

I.1. РАЗВОЈ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА АКЦИЈЕ

Израдом **НАЦИОНАЛНОГ ПЛАНА АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ**, Влада Србије испунила је своје међународне обавезе које проистичу из ратификације *Конвенције УН о правима детета* и других докумената УН, као што су *Миленијумски циљеви развоја УН* и *Свет по мери деце*. Овим стратешким документом Владе Републике Србије дефинише се општа дугорочна, средњорочна и краткорочна политика према деци за период до 2015. године. Дакле, то је план приоритетних мера, активности и програма које треба предузети у наредним годинама како би се створили што повољнији услови за живот деце, њихово одрастање и укључивање у друштвену заједницу.

Влада Републике Србије је 16. маја 2002. год. формирала **Савет за права детета** као саветодавно тело Владе Србије. Савет је од самог свог оснивања радио на изради **Националног плана акције за децу** (НПА).

Реализација циљева постављених у НПА подразумева њихову конкретизацију на нивоу локалне самоуправе кроз усвајање **Локалног плана акције за децу** (ЛПА) на нивоу Скупштине општине. ЛПА за децу плански дефинише активности на нивоу локалне заједнице, које су усмерене на стварање погодног институционалног окружења за развој деце и то у периоду до 2010. године.

Израдом ЛПА за децу и младе општина Пријепоље испунила би своје обавезе проистекле из **Меморандума о сарадњи**, који је председник општине Пријепоље потписао са УНИЦЕФ-ом, 9. јуна 2006. године. Након потписивања Меморандума, формиран је Општински тим за израду ЛПА за децу у општини Пријепоље.

УНИЦЕФ, као агенција УН, задужена је за спровођење Конвенције о правима детета и документа „Свет по мери деце“ (оба документа је прихватила и наша земља). У току израде Националног плана акције за децу, као и у овом случају приликом израде Локалног плана акције за децу, УНИЦЕФ је обезбедио стручну, финансијску и техничку помоћ приликом истраживања на терену, координирања одређених активности приликом израде ЛПА и усклађивања ЛПА са националном стратегијом.

I. 2. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ЛПА

Основе за израду ЛПА у Пријепољу

1. Стратегија за смањење сиромаштва
2. Национални план акције за децу
3. Стратегија развоја општине Пријепоље

I. 3. МЕЂУСЕКТОРСКИ САВЕТ

Израду ЛПА плана координирао је основни тим који сачињавају:

- * Рада Дивац, дипл. специјални педагог, координатор, директор Дечјег вртића “Миша Цвијовић“
- * Миодраг Ћубић, дипл. правник, асистент координатора, Општинска управа
- * Мирсад Дуран, лекар, асистент координатора, НВО сектор
- * Јелена Човић, дипл. правник, сарадник, Дечји вртић “Миша Цвијовић“
- * Зијад Кхалед, дипл. инжењер електротехнике, ДЕВИНФО координатор, Општинска управа

Остатак тима је функционисао по моделу подтимова:

1. Подтим за смањење сиромаштва:

- Ценита Чичић, социолог, Центар за социјални рад
- Ценита Вељовић, дипл. економиста, Општинска управа
- Драгојла Обрадовић, социјални радник, Центар за социјални рад

2. Подтим за децу без родитељског старања:

- Хусеин Кријешторац, соц. радник, Центар за социјални рад
- Предраг Гојак, радник, НВО сектор

3. Подтим за децу ометену у развоју:

- Зорица Љуштановић, дефектолог, Центар за социјални рад
- Славица Пушица, дипл. соц. радник, Центар за социјални рад
- Виолета Тошић, васпитач, Дечји вртић “Миша Цвијовић“

4. Подтим за борбу против злостављања, занемаривања и насиља:

- Радојка Кнежевић, психолог, Центар за социјални рад
- Сабина Ћосовић, педагог, Основна школа “Милосав Стиковић”

- Јелица Жунић, професор разредне наставе, Основна школа “Милосав Стиковић”

5. Боље здравље за сву децу

- Хазема Капицић, психопедагог, Пријепољска гимназија
- Дејан Матовић, лекар- неуропсихијатар, Болница Пријепоље
- Оливера Крповић, педијатар, Дом здравља Пријепоље

6. Боље образовање за сву децу

- Драган Кувелић, професор разредне наставе, Основна школа “Милосав Стиковић”
- Ранка Урошевић, учитељ, Основна школа “Владимир Перић Валтер”
- Сенада Зекић, професор, Техничка школа
- Бранка Крповић, васпитач, Дечји вртић “Миша Цвијовић”

7. Култура

- Нермина Дуран, професор књижевности, директор Матичне библиотеке
- Армина Шпиртовић, библиотекар, Матична библиотека

8. Спорт

- Дејан Чабаркапа, радник, НВО сектор

I. 4. ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ ПРИЈЕПОЉЕ

Подручје општине Пријепоље захвата југозападни део Републике Србије и простире се на површини од 824 км² са претежно брдско-планинским карактеристикама. Град Пријепоље је лоциран на ушћу реке Лима и Милешевке, на надморској висини од 440 м. Према подацима из пописа 2002. године, на овом подручју живи 41.188 становника у 80 насеља, са мешовитом националном структуром и то:

Срби	23.402	или	56,8%
Бошњаци	13.108	или	31,8%
Муслимани	3.812	или	9,2%
Остали	865	или	2,1%

У пријепољском крају живело је, према попису становништва из 1991. године, 46.525 становника.

Број становника у општини Пријепоље смањен је у периоду 1991-2002. за 5.337 становника или 11,5%.

Од 41.188 у градском подручју живи 15.031, а сеоском 26.177 становника (према попису из 2002).

Сви показатељи развоја општине Пријепоље у претходном периоду били су негативни (пад дохотка, повећање незапослености, смањење броја пољопривредног становништва, пад природног прираштаја) што је за последицу имало негативна миграциона кретања и повећање сиромаштва.

У циљу превазилажења тих тенденција општина Пријепоље донела је Стратегију одрживог развоја за период 2005-2010. године.

Основни задатак Стратегије је да се, на бази расположивих ресурса, људских потенцијала и наслеђене привредне структуре, дефинишу основни правци развоја. Ти развојни правци су:

- Развој малих и средњих предузећа (са посебним акцентом на прерађивачку и дрвну индустрију);
- Развој села (развој пољопривреде и туризма);
- Подизање квалитета рада државне управе;
- Заштита животне средине.

Све ове мере створиће услове да људи виде шансу за живот у овој средини, да се смањи одлив становништва ван општине и створе услови за повратак из града у село као и амбијент за развој, како у граду тако и у селу и оствари најважнији циљ – да се смањи сиромаштво грађана ове општине, пре свега – њихових потомака, јер су деца будућност света.

Усклађивањем економских, социјалних и других циљева потребно је преузети систем мера помоћу којих се може деловати на њихово остваривање.

II. ЛОКАЛНИ ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ

КОМПОНЕНТЕ

II.1. СМАЊЕЊЕ СИРОМАШТВА ДЕЦЕ

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

Када је реч о сиромаштву, статистика је непоуздана и не зна се тачан број становника који живе на граници сиромаштва, а поготово је непоуздана статистика последњих година јер се на нашој територији налази и велики број избеглих и расељених лица. Потребно је урадити истраживање и уз попис становништва правити реалну социјалну карту становништва, како би стекли праву слику када је реч о сиромаштву. Пријепоље је на последњем месту у Златиборском округу по просечним месечним примањима. Децембарски просек зараде у 2006. години је 17.733 динара. Поред тога бележи се пораст незапослености у општини Пријепоље. Незапослених је 7.882, од тога једну половину чине жене - 4.308. Ако с овим повежемо и породичну проблематику, где деца после прекида брачне заједнице, најчешће припадну мајци, то значи да је и број незапослених самохраних мајки евидентан, што директно утиче на сиромаштво деце. Број деце из поремећених породичних односа за 2006. годину је 345.

Број корисника социјалне помоћи одн. МОР-а у Пријепољу, на дан 31.12. 2006. године је 254 породице, односно 616 чланова и носилаца права укупно, од чега је 291 младих до 26 година.

Број деце и младих Рома који примају МОР је 72. У 2006. години из општинског буџета је преко Центра за социјални рад донирано 150.000 динара за куповину књига и школског пробора ромској деци.

Велики број лица се јавља Центару за социјални рад ради доделе једнократних новчаних помоћи, које се дају у различите сврхе, а претежно су то помоћи за основне животне потребе и у прошлој години је донесено 315 решења за такве сврхе: помоћ за лекове- 254 решења, помоћ за школу- 22 решења, за путне трошкове- 63 решења. Све је то повезано с категоријом сиромаштва и та лица обично немају никакав други извор прихода, а сума која се одобрава као тренутна новчана помоћ не може ни из далека да задовољи минималне егзистенцијалне потребе. Укупан број решења тренутних помоћи за 2006. годину је 674.

Да би се остварио дечији додатак потпуна породица не сме да пређе просек од 4.544 динара, а самохрани родитељи просек од 5.453 динара. Број породица који остварује ово право у општини Пријепоље је 2.623, а број деце 5.286.

По овим подацима (МОР, тренутне помоћи и дечији додатак) укупан број деце који живе на граници сиромаштва је око 6.077, што чини 42,5% од укупног броја деце и младих по задњем попису од 2002. године (14.353).

У реализацији смањења сиромаштва и побољшања услова живота, активан је и Црвени крст –Пријепоље са својим акцијама („Солидарност на делу“, „Један пакетић много љубави“, „Светски дан борбе против глади“ и сл.)

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:
Смањење сиромаштва деце

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ
Побољшање услова живота породица и деце која живе испод линије сиромаштва

АКТИВНОСТИ

- Стварање базе података броја сиромашних породица и деце
- Стварање социјалне карте по територијалној распоређености
- Јачање економије у општини Пријепоље и с тим у вези повећање броја запослених лица из ове категорије
- Формирање фондова за помоћ из ове категорије
- Помоћ ромској деци, набавка књига и школског прибора, плаћена ужина, помоћ при набавци одеће и обуће

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Међусекторски савет ЛПА, општина Пријепоље, Центар за социјални рад, невладин сектор, основне школе, Црвени крст, Национална служба за запошљавање

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Корисници МОП-а
2. Корисници једнократних новчаних помоћи
3. Корисници помоћи у натури
4. Учешће издвајања из општинског буџета за социјалну заштиту

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ
Побољшање услова живота деце на сеоском подручју

АКТИВНОСТИ

- Јачање капацитета сеоског домаћинства и инфраструктуре (добри путеви, редован градски превоз, итд.)
- Организовање спортских активности за децу и развијање такмичарског духа
- Развој сеоског туризма
- Организовање дечјих кампова са различитим васпитно-образовним темама

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Међусекторски савет ЛПА, општина Пријеполје, Дирекција за изгрању, невладин сектор, основне школе, месне заједнице, медији, Туристичка организација

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број породица са децом и број младих на сеоском подручју

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Помоћ болесној и деци који се школују ван места становања
--

АКТИВНОСТИ

- Идентификација деце која се лече ван места становања
- Помоћ при плаћању лекова и путних трошкова за ову категорију
- Идентификација деце која се школују ван места становања
- Учешће у плаћању возне карте до школе у којој се ученик школује
- Плаћање и помоћ при куповини школског прибора и књига

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пријеполје, Центар за социјални рад, НВО, Међусекторски савет, образоване институције, здравствене институције

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Деца на лечењу ван места боравка
2. Деца која се школују ван места боравка
3. Издвајање из општинског буџета за социјалну заштиту

II. 2. БОЉЕ ЗДРАВЉЕ ЗА СВУ ДЕЦУ

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

Здравствена заштита жена и деце у општини Пријепоље се обавља на два нивоа:

- примарни (Дом здравља са две здравствене станице Коловрат и Бродарево и седам теренских амбуланти: Јабука, Бабине, Камена Гора, Страњани, Орашац, Тоци, Аљиновићи, удаљености и до 50 км);
- секундарни (Болница са одељењима: интерно, дечије, хируршко, гинеколошко-акушерско, нпс и дијализа).

Следећи ниво здравствене заштите је у Ужицу (око 100 км од општине).

Здравствена заштита жена је организована у Дому здравља служба за заштиту здравља жена –пет дана у недељи у првој смени, и у Болници – гинеколошко-акушерско одељење континуирано седам дана кроз прву и другу смену и систем дежурстава. У оквиру здравствене заштите жена организовани су систематски прегледи жена генеративног периода и трудница, постоји едукован кадар али је заинтересованост жена недовољна.

Здравствена заштита деце, којих у општини (према подацима из вакциналне картотеке) има 0-6 година 2.700 и 7-18 година 6.400, организована је у Дому здравља седам дана у првој смени, пет дана кроз две смене и на Дечјем одељењу континуирано –седам дана кроз смене и систем дежурства.

Саветовалиште за децу и вакцинација се обављају у првој смени пет дана недељно. Годишње се обави преко 35.000 прегледа деце до 18 година, али не постоји електронска база података о томе.

У Продилишту се обављају порођаји жена из Сјенице и Нове Вароши. Од средине деведесетих година и у нашој средини се примећује пад наталитета са благом стагнацијом последњих неколико година. У 2006. години било је 529

порођаја, од тога четворо деце је мртворођено. На Дечијем одељењу се лече и деца из Нове Вароши. Дечије одељење је у фези реновирања и, углавном, недостаје неопходна опрема за рад. У 2006. години је лечено 523 деце.

Стоматолошка здравствена заштита деце је организована кроз рад ординација у Дому здравља, здравственим станицама Коловрат и Бродарево и у само једној основној школи. Континуирано недостаје кадар и опрема за рад.

Патронажна служба покрива већи део општине, али због разуђеног терена и неприступачних делова општине, постоје тешкоће у њеном раду.

На основу истраживања (Центра за социјални рад, Стратеџик маркетинга, НВО „Нова визија“ и истраживачког рада појединаца везаних за проблематику болести зависности, дошло се до следећих података:

- У порасту је коришћење психоактивних супстанци код младих и адолесцената у нашој општини:

- **Алкохол** користи 30% младих (15-16 год.) до којег, најчешће, долазе код куће, у дискотеци, кафићу или на журкама, иако свесни његове штетности и, делом, имају развијене стратегије одупирања овој појави;

- **Дуван** континуирано користи 14% младих, чији су узорци, углавном, родитељи (пуши 40% очева и 38% мајки). Свесни су да је пушење веома штетно за здравље и представља непотребан издатак. За разлику од конзумирања алкохола, пушење је распрострањеније у друштву вршњака, а родитељи га мање санкционишу јер су и сами пушачи;

- **Дрога** (по изјавама 91,6% анкетираних на узорку од 500 средњошколаца), је присутна у нашој општини. Може се набавити на улицама, одређеним (идентификованим) кафићима, чак и на платоу код Дома културе.

Најприсутнија и најдоступнија је марихуана, мада се лако могу набавити и остале врсте дрога, по већ познатим ценама. Адолесценти већ имају нека предзнања из ових области о штетности и врстама дрога а 41,41% испитаника познаје неког наркомана, што повећава ризик. Забрињава и чињеница да адолесценти знају да се комбиновањем појединих врста пића могу постићи ефекти дрога.

- **Не постоји урађена база података** о присуству, лечењу и санкционисању ове појаве у нашој општини.

Један од показатеља коришћења ПАС код адолесцената јесте и 150 здравствених интервенција, узрокованих употребом истих, на Неуропсихијатријском одељењу у нашој општини у претходној години. Тачан број интервенција Хитне службе не постоји, али је евидентно да је повећан број корисника који траже помоћ да би се санирале последице коришћења ПАС.

У реализацији унапређења здравља и болести Црвени крст организује акције (обележавање «Светског дана здравља», акције добровољног давалаштва крви, «Пакет за новорођену бебу» и сл.).

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Омогућити свој деци здрав и безбедан почетак живота

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ
Повећање стопе наталитета

АКТИВНОСТИ

- Организовање трибина и предавања на тему „беле куге“
- Пружити финансијску помоћ паровима у лечењу стерилитета

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пријеполје, здравствене установе, основне и средње школе, невладине организације, медији, стручњаци који раде за децу

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број трибина
2. Број новорођене деце
3. Број парова који су користили финансијску помоћ

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ
Борба за здраво потомство (здрава мајка-здрава деца)

АКТИВНОСТИ

- Стручна и финансијска помоћ за трибине и предавања о репродуктивном здрављу младих
- Медијска и финансијска подршка Саветовалиштву за младе
- Медијска и финансијска подршка Саветовалишту за труднице и родитељство
- Промоција превентивних прегледа жена у генеративном периоду и помоћ у опремању Гинеколошког диспанзера
- Промоција превентивних прегледа трудница, праћење трудноће, откривање ризичних и упућивање на виши ниво здравствене заштите
- Промоција „Baby-friendly hospital inicijative“
- Набавка и примена вакцине за ЦА грлића материце

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општинске структуре, Дом здравља и Болница, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број трибина
2. Број малолетничких трудноћа
3. Број систематских прегледа жена генеративне доби
4. Број контролисаних трудноћа
5. Број ризичних трудноћа
6. Број хоспиталних порођаја

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Подизање нивоа здравствене заштите за сву децу

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Доступност квалитетне здравствене заштите за сву децу
--

АКТИВНОСТИ

- Осавремењивање рада патронажне службе
- Промоција превентивних прегледа све деце без обзира на просторну удаљеност и рано откривање аномалија
- Потпуни обухват деце вакцинацијом
- Набавка опреме у Саветовалишту за децу
- Набавка опреме за консултативне прегледе деце (ОРЛ, офтамолог, физијатар)
- Доступност педијатра и стоматолога и консултативне субспецијалности (дечји кардиолог, пулумолог)
- Помоћ у лечењу деце која се упућују на виши ниво здравствене заштите
- Формирање приручних апотека
- Помоћ у опремању Дечјег одељења

- Опремање постојећих и отварање нових стоматолошких ординација

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општинске структуре, Дом здравља, Болница, медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број патронажних посета

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ Правилна исхрана
--

АКТИВНОСТИ

- Едукација деце и родитеља о правилној исхрани
- Писана упутства о исхрани кроз рад саветовалишта
- Побољшање исхране деце у предшколским установама
- Писана упутства о исхрани кроз рад саветовалишта

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општинске структуре, здравствене установе, основне и средње школе, предшколске установе, медији, стручњаци који раде за децу

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент деце са поремећајем исхране
2. Процент деце са анемијом
3. Број лица обухваћених едукацијом
4. Број деце са откривеним поремећајем
5. Број штампаних и подељених упутстава

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Превенција респираторних инфекција

АКТИВНОСТИ

- Едукација деце и родитеља за превентивне мере (израда писаног материјала, трибине)

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општинске структуре, здравствене установе, основне и средње школе, предшколске установе, медији, стручњаци који раде за децу

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број респираторних инфекција
2. Број штампаних материјала и одржаних трибина

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Праћење квалитета здравствене заштите

АКТИВНОСТИ

- Набавка рачунарске опреме, информатичка обука у сврси формирања базе података ради успешног праћења здравствене заштите жена и деце

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општинске структуре, здравствене установе

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Износ средстава за набавку опреме и едукацију

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Промоција здравља и здравих стилова живота деце и младих

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Смањење броја малолетничких трудноћа и намерних прекида трудноћа пре навршене 18. године

АКТИВНОСТИ

- Поштовање законских норматива о регистравању малолетничких трудноћа кроз појачан рад здравствено-инспекцијских служби
- Повећање нивоа знања о репродуктивном здрављу и коришћењу контрацептивних средстава путем посебно осмишљених програма и медијских кампања, кроз рад у школама и саветовалиштима за младе
- Вршњачка едукација из области репродуктивног здравља
- Оснивање саветовалишта за младе и његово унапређење из области репродуктивног здравља

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пријеполје, здравствене установе, основне и средње школе, невладине организације, медији, стручњаци који раде за децу, Министарство здравља

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет Републике Србије, буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број малолетничких трудноћа за узраст 15-19 година
2. Број намерних прекида трудноћа за узраст 15-19 година
3. Број порођаја за узраст 15-19 година

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ**Смањење учесталости полно-преносивих инфекција међу младима и адолесцентима****АКТИВНОСТИ**

- Едукација преко саветовалишта за младе и гинеколошког диспанзера о превенцији полно-преносивих болести
- Медијске кампање о превенцији
- Повећање нивоа знања кроз вршњачку едукацију
- Организовање предавања у школама о превенцији

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пријеполје, здравствене установе, основне и средње школе, невладине организације, медији, Министарство здравља, саветовалиште за младе

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет Републике Србије, буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Стопа разбољевања од полно- преносивих болести
2. Број деце која су едукована о превенцији полно -преносивих болести

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ**Заштита менталног здравља деце и младих****АКТИВНОСТИ**

- Оснивање саветовалишта за младе и његов развој у смислу активности из области заштите менталног здравља

- Медијске кампање које се баве менталним здрављем, његовом заштитом и промоцијом здравих стилова живота
- Организовање клубова младих и других школских организација

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пријепоље, Дом здравља, основне и средње школе, невладине организације, медији, саветовалиште за младе

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет Републике Србије, буџет општине Пријепоље, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број ментално оболелих

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Смањење учесталости пушења, употребе алкохола и дрога међу младима и адолесцентима

АКТИВНОСТИ

- Едукација деце, родитеља, и просветних радника о превенцији злоупотребе дрога, алкохола и цигарета
- Активирање и интензивирање рада Општинског тела за превенцију болести зависности
- Формирање тимова за борбу против болести зависности и интензивирање рада већ постојећих
- Примењивање и оштрије санкционисање прекршилаца закона који се односе на активности везане за ПАС (о забрани пушења, возње под дејством алкохола, точење алкохолних пића и продаје дувана малолетним лицима, ношење и дистрибуција дроге)
- Примењивање Одлуке о радном времену кафића и појачан надзор у ноћним клубовима
- Оспособљавање младих за спровођење вршњачке едукације и широка подршка тим активностима
- Ажурирање података при службама које се баве овом проблематиком

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Здравствене установе, основне и средње школе, невладине организације, медији, стручњаци који раде за децу, Општински суд, Подручна управа полиције Општински орган за прекршаје, Центар за социјални рад, верске заједнице, политичке странке, инспекцијске службе, општинске структуре

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства, буџет Републике Србије

ИНДИКАТОРИ

1. Број трибина, предавања, родитељских састанака, радио емисија, чланака посвећених овој проблематици
2. Број и садржаји предузетих акција
3. Процент издавања из општинског буџета за борбу против болести зависности
4. Број и разноликост предузетих акција
5. Број адолесцената и младих обухваћених акцијама
6. Број инспекцијских контрола по овом питању
7. Број прекршајних пријава и изречених казни за прекршиоце закона
8. Процент смањења прекршаја под дејством ПАС
9. Стопа хоспитализације деце и младих од тровања алкохолем и дрогом
10. Број едукација вршњачких едукатора за превенцију ПАС
11. Број реализованих вршњачких едукација
12. Формирање базе података везане за ову проблематику при Болници и Дому здравља

II. 3. КВАЛИТЕТНО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ ЗА СВУ ДЕЦУ

Т Р Е Н У Т Н О С Т А Њ Е

У 2007. години за образовање у Пријепољу издвојена су следећа средства:

- за дечју заштиту	25. 220. 800 динара
- за основно образовање	40. 541. 300 динара
- за средње образовање	20. 433. 600 динара

Тренутно у општини ради осам основних школа са 30 издвојених одељења и основна музичка школа, у којима наставу похађа 4.023 ученика. Запослено је 484 радника, а од тога наставу изводи 304 просветних радника.

У три средње школе наставу похађа 1.621 ученик. Запослено је 185 радника, од тога наставу изводе 142 професора.

Мат. школа	бр.п одр. школа	број учен.	број одељења	бр.учен. по одељ	број радника	број настав.	% опремљ.	број књига	% год. набављ. књиге
Пријепоље	4	1.192	51	23,37	106	68	68,48%	30.469	400-500
Коловрат	1	850	38	23,42	72	42	55%	11.680	50-100
Бродарево	11	581	41	14,17	87	59	40%	8.500	50-100
Бостани	5	545	33	16,51	77	51	26,88%	7.725	100-150
Велика Жупа	2	260	15	17,33	40	22	45%	9.030	150-200
Сељашница	3	273	15	18,20	40	22	34,32%	4.800	75
Ивање	3	255	15	17	37	26	40%	9.607	100
Бабине	1	27	6	4,5	19	17	45%	4.134	3
Свега	30	4.023	214	18,79	484	307			

Ове школске године два издвојена одељења су престала са радом (Кучин и Горњи Страњани).

У свим издвојеним одељењима је веома мали број ученика по разредима. Број се креће од 1-9 ученика, осим у издвојеном одељењу Залуг где је просек 20 ученика по разреду и издвојено одељење Ратајска где је просек 22,62 ученика.

У издвојеним одељењима Дивци, Лучице, Сопотница, Душманићи и Кучин настава се обавља у комбинованим одељењима. Мање је, из године у годину, ученика и у граду, јер се смањује број становника због одласка у иностранство и у развијеније крајеве, опада прираштај деце: 1995/96 било је 5.762 ученика, у 255 одељења; 2005/2006 4.228 ученика у 221 одељењу у основним школама. У овој школској години мање је, у односу на прошлу годину, 205 ученика или 7 одељења.

У Основној школи "Владимир Перић Валтер" раде 2 комбинована одељења за специјално основно образовање од 4 и 5 ученика. Наставу изводе два дефектолога. Настава се одвија у неадекватној учионици.

Средњу школу похађа 1.621 ученик у три школе.

Школа	број ученика	број одељења	бр.учен. по одељ	број радника	број профес.	% опре мљенос	број књига	% годиш. наб.књига
Пријеп. гимназ.	465	16	29	50	39	70%	9.267	200-300
Технич. школа	662	25	26,48	80	62	50%	12.860	200-300
Економ. трг.школа	494	17	29	55	41	70%	6.556	200-300
Укупно	1.621	58	28,16	185	142			

У средње школе путују ученици и по 25 км. јер у Бродареву не постоји средња школа. Број средњошколаца који путују је 872, а 53,79% путује преко 3 км.

Школа за основно музичко образовање има 105 ученика и 6 професора. Матична школа има 69 ученика. У оквиру школе раде извојена одељења у Новој Вароши (45 ученика) и Прибоју (41 ученик), 50 ученика похађа припремну наставу. У 9 класа од I-VI разреда распоређено је 105 ученика. Опремљеност је 70%.

Од 3.212 деце предшколског узраста од 1-6 година, Дечји вртић "Миша Цвијовић" похађа 720 деце и 422 предшколца. Вртић похађа и 9 деце ометене у развоју.

Деца су распоређена у два објекта у Пријепољу, (155 деце, 128 деце) и по један објекат на Коловрату (104 деце) и Бродареву (18 деце).

Припремна одељења раде у 6 основних школа.

Објекат је опремљен са довољним количинама дидактичког материјала и играчака.

Највећи проблем представља похађање школа ромске деце. У Коловрату живи 70 расељених породица (тачан број деце није утврђен). Основну школу на Коловрату похађа 35 ученика. Различити покушаји НВО "Савета" нису значајно побољшали обухват ромске деце школовањем на свим ступњевима образовања.

Недаће које су од пре петнаест година задесиле земљу, одражавају се и на школство у нашој општини. Мало се улагало у нове зграде, адаптирање постојећих и куповину опреме и учила, зато квалитет простора и школске опреме само делимично одговара савременим захтевима, а и то само у неколико школа.

Школске зграде ОШ "Владимир Перић Валтер" и Машинске школе су у прилично лошем стању јер је дотрајала фасада, дрвенарија (прозори и врата), а у најлошијем стању су канализација и нехигијенски санитарни чворови. Школски намештај је веома стар и дотрајао и непримерен захтевима савремене школе. Од 30 подручних школа само 10 (33,33%), има тоалет, а 20 (66,66%) пољски WC. Школска дворишта код већине школа су неосветљена.

Најновија и најсавременија зграда основне школе недавно је завршена у Сељашници, пред завршетком је зграда издвојеног одељења у Залугу.

Раније набављена наставна средства су, већином, неупотребљива јер су дотрајала, оштећена и растурена или су застарела. Досадашња опрема кабинета је нефункционална и превазиђена.

Последњих година почело је осавремењавање наставе. Набављени су или добијени рачунари, али је њихов број и даље недовољан. Њихово коришћење није задовољавајуће. Нису довољно обучени ни наставници, ни ученици за коришћење рачунара у настави.

Можда су највише запуштене библиотеке (медијатеме). То је нарочито важно јер без добре библиотеке нема савременог усвајања знања. Савремено опремљену библиотеку има, од основних школа, само ОШ "Светозар Марковић" у Бродареву, захваљујући донацији. Углавном је по једна учионица, или део учионице, одређен за библиотеку. Посебне читаонице са столовима и рачунарима не постоје.

Библиотечки фондови су по инвентару велики, али скоро потпуно застарели, мали део је употребљив за ученике (лектира). Мало се улаже у набавку књига. Не набављају се дечји часописи, ЦД-ови, итд. Недостају рачунари.

Обзиром на смањен број ученика у односу на број наставника, побољшану стручну спрему наставника, спроведене циклусе едукације наставника и модернизацију наставног процеса, могли би се очекивати бољи и ученици и школа. Међутим, због погоршаног материјалног положаја школа и друштвене маргинализације образовања, успех се није видније побољшао.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Побољшање квалитета предшколског образовања за сву децу у општини Пријеполје

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Бољи услови за рад у предшколском васпитању

АКТИВНОСТИ

- Стручно усавршавање кадра
- Стварање просторних услова за квалитетан рад са децом
- Повећање издвајања из општинског буџета за предшколско образовање
- Емитовање емисија и писање локалних медија

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Органи општине Пријеполје, стручне институције и кадрови, локални медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент васпитача који се стручно усавршавају
2. Обезбеђен квалитетан простор за рад са децом
3. Буџетска средства за рад Дечјег вртића
4. Број емисија на радију и број чланака у локалном листу

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Повећање обухвата предшколским образовањем деце са посебним потребама и деце ромске националности

АКТИВНОСТИ

- Обука родитеља деце ромске националности за потребе савременог начина живљења
- Обука васпитача за прихват деце са посебним потребама и деце ромске националности
- Обука васпитача за инклузивно и интегративно васпитање
- Анимирање Рома за обавезност похађања предшколског васпитања
- Сензибилизација све деце и њихових родитеља за прихватање различитости
- Емитовање емисија и писање тематских текстова у локалном листу

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Представници инклузивног образовања АУН-РО, општинске структуре, Центар за социјални рад, васпитачи и деца, локални медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент Рома који живе по савременим мерилима
2. Процент деце Рома који похађају наставу у вртићу
3. Процент деце Рома која су задовољна боравком у вртићу

4. Број текстова и емисија са овом тематиком у локланим медијима

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Побољшање квалитета основног образовања за сву децу у општини Пријепоље

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Примена савремених наставних метода

АКТИВНОСТИ

- Истраживање потреба наставника за стручним усавршавањем
- Обука наставника за активно учење, рад по комплексном методу, прихват деце којима је потребна посебна подршка, описно оцењивање, рад на рачунару –коришћење интернета, набавка савремене стручне литературе, примена стечених знања у пракси

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Стручне службе у школи, обучени инструктори за поједине врсте истраживања, наставници који су стекли компетенцију стручним усавршавањем

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент наставника обучених за примену савремених метода
2. Процент наставника који примењују стечене компетенције у раду са децом
3. Квантитативни резултати деце на пријемним испитима
4. Квантитативни резултати деце на тестовима знања

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Стварање пријатног амбијента за учење у школи

АКТИВНОСТИ

- Обука наставног и ненаставног особља кроз пројекте ненасилне комуникације као што су Буквар толеранције, Умеће комуникације, Да нам школа мирише на културу, Учионица добре воље, Умеће одрастања
- Набавка енциклопедија и дечје литературе

- Набавка функционалног намештаја и замена старог, ненаменског
- Савремени и функционални тоалети
- Уређене учионице по мери детета
- Израда фотографија и писање текстова добре праксе у локалним медијима

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Инструктори за ненасилну комуникацију, општинске структуре, основне школе – руководеће структуре, наставници, родитељи, деца, локални медији

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент обучених наставника и ненаставног особља који примењује ненасилну комуникацију у раду са децом и опхођењу са одраслима
2. Школа као безбедна и здрава средина
3. Школа као подстицајна средина за ефикасно учење
4. Школа као повољан амбијент за партиципацију деце
5. Број објављених текстова и емисија у локалним медијима

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Доступност квалитетног образовања деци са сеоског подручја

АКТИВНОСТИ

- Обука наставника за рад у вишеразредним одељењима
- Сеоске школе отворити за амбуланте, потребе локалне заједнице, културне потребе села, рекреативну наставу градских школа, планинарска друштва, извиђаче, туристичке организације, ликовне колоније, невладине организације, покретну библиотеку
- Обезбедити превоз за децу
- Предлог Министарству просвете да прилагоди план и програм раду у вишеразредним одељењима

- Предлог Министарству просвете да иницира израду уџбеника и дидактичких средстава за рад у вишеразредним одељењима
- Опремити школе савременим наставним средствима
- Набавка енциклопедија и дечје литературе
- Савремени и функционални тоалети
- Стављање свих локалних ресурса на располагање сеоским школама
- Текстови и емисије локалних медија

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Инструктори за обуку за рад у вишеразредним одељењима, општинске структуре, школе – руководећи органи, органи локалне заједнице, активни наставника који раде у вишеразредним одељењима, локална средства информисања

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент наставника обучених за рад у вишеразредним одељењима
2. Квантитативни резултати постигнућа деце из малих школа на тестовима знања
3. Школа отворена за разноврсне активности у широј локалној заједници
4. Безбедан долазак деце до школе
5. Активности Актива директора основних школа у вези са радом вишеразредних одељења
6. Текстови и емисије на локалним медијима
7. Школа као повољан амбијент за партиципацију деце

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Организовати (едуковати) окружење које ће уважавати потребе (захтеве) савременог друштва

АКТИВНОСТИ

- Отворити школу за потребе локалне заједнице (култура, спорт, едукативне активности)
- Учесће школе у промовисању својих активности у локалној заједници кроз трибине, плакате, каталоге, радио и телевизијске емисије
- Учесће локалне заједнице као партнера у активностима школе
- Учесће школе као партнера у активностима локалне заједнице
- Испитивање могућности за увођење другог страног језика у основним школама

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Руководећи органи школа, наставници, родитељи, деца, органи локалне заједнице

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Школа отворена за потребе локалне заједнице
2. Процент представника локалне заједнице који познају активности школе
3. Процент представника локалне заједнице који узимају учешћа у планирању и реализацији активности школе
4. Процент наставника и деце која су узела учешће у планирању и реализацији активности локалне заједнице

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Побољшање психолошко-педагошког и стручног рада у школама
--

АКТИВНОСТИ

- Формирање стручне службе психолошко-педагошког профила у школама
- Побољшање кадровске структуре у школском систему

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Руководећи органи школа, наставници који раде на свом образовању

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број школа које имају комплетне психолошко-педагошке службе
2. Процент наставника који су се дошколовали

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Побољшање услова и реконструкција школских објеката и спортских терена школе

АКТИВНОСТИ

- Реновирање школских зграда
- Реконструкција система грејања у школама
- Опремање и реконструкција школских кухиња
- Реконструкција и проширење спортских терена

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Руководећи органи школа, органи локалне заједнице

ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент реновираности школских објеката
2. Функционалност грејних система у школама
3. Степен функционалности ђачких ресторана
4. Број изграђених и реконструисаних школских објеката

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Обухват деце Рома квалитетним основним образовањем у општини Пријепоље

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Квалитетно образовање за ромску децу

АКТИВНОСТИ

- Обука родитеља деце Рома за потребе савременог начина живљења
- Обука наставника за прихват деце ромске националности
- Анимирање Рома за обавезност похађања основне школе
- Помоћ деци за набавку уџбеника и школског прибора
- Укључивање деце у ваннаставне активности
- Сензибилизација деце и родитеља за прихватање различитости

- Промовисање потребе поштовања различитости у локалној заједници– средини која уважава
- Емитовање емисија и текстова у локалним медијима

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Представници инклузивног образовања, органи општине Пријеполје, Центар за социјални рад, локални медији, наставници и деца

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент Рома који живе по савременим мерилима
2. Процент деце Рома која похађају и завршавају основну школу
3. Процент деце Рома којима су обезбеђени уџбеници и школски прибор
4. Процент деце Рома која су укључена у ваннаставне активности
5. Процент деце Рома која су задовољна прихватам у школи и широј заједници
6. Број тематских емисија и текстова

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Осигурати да сва деца у општини Пријеполје, која заврше основну школу, упишу и заврше средњу школу која их оспособљава за даље школовање и запошљавање

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Квалитетно средње образовање

АКТИВНОСТИ

- Повећање обухвата деце, ученика средњих школа а посебно деце Рома
- Едукација наставника за примену савремених метода у пракси
- Обука наставника за информатичку писменост (мултимедијални приступ)
- Обука наставника за нови систем образовања (огледна одељења у средњим стручним школама)

- Стварање безбедне и подстицајне средине у школама
- Увођење школског полицајца у све средње школе
- Рад на побољшању комуникације ученик-родитељ-наставник кроз обуку
- Опремање школа савременим школским средствима
- Ангажовање деце кроз клубове за креативно и сврсисходно коришћење слободног времена
- Повећати издвајања из општинског буџета за опремање школа
- Регистровање деце – жртава насиља у школама
- Едуковање ученика за безбедно понашање у школама и ненасилно решавање сукоба
- Осветљење дворишта школа

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Органи општине Пријеполје, инструктори за поједине области, локални медији, наставници и деца, Министарство унутрашњих послова, руководећи органи школа, наставно особље

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент деце обухваћене средњошколским образовањем и проценат деце Рома која похађају средњу школу
2. Број едукованих наставника за примену савремених метода у пракси
3. Број информатички писмених наставника (мултимедијални приступ)
4. Процент наставника обучених за нови систем образовања
5. Број школских полицајаца у средњим школама, број прекршаја
6. Комуникација ученик-родитељ-наставник
7. Опремљеност школа савременим школским средствима
8. Број ангажоване деце кроз клубове за креативно и сврсисходно коришћење слободног времена
9. Издвајања из општинског буџета за опремање школа
10. Број деце – жртава насиља у школама

11. Учесталост појаве физичких обрачуна у школама
12. Осветљеност дворишта

II. 4. УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА И ПРАВА ДЕЦЕ ОМЕТЕНЕ У РАЗВОЈУ

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

У свакој популацији постоји одређен број деце, која имају тешкоће у развоју. Последице тих тешкоћа манифестују се од благог заостајања у развоју деце одговарајућег узраста и појачаног ангажовања родитеља и стручњака, до потпуне зависности од помоћи друге особе или установе и укључености из свих нормалних и редовних функционисања једне особе.

Тежина њихових проблема и величина потреба захтевају да различите институције, службе, организације, установе, тимски и појединачно, појачавају своју активност и осмишљеност, политиком и програмима допринесу што бољем задовољењу потреба и решавању проблема.

Организовањем бриге и заштите деце ометене у развоју у општини Пријепоље баве се, тренутно: Центар за социјални рад, Дом здравља, Дечији диспанзер и Основна школа "Владимир Перих Валтер" која, у свом саставу, има два специјална одељења. Ова одељења постоје већ три деценије и до сада је кроз њих прошло 60 ученика који спадају у категорију лаке менталне ометености. Тренутно има девет ученика у специјалним одељењима. У предшколској установи тренутно има деветоро деце. У специјалним одељењима раде два олигопедагога.

Сарадња између Центра за социјални рад и олигопедагога, који раде на образовању деце са сметњама у развоју, је стална и веома успешна.

Деца ометена у развоју су, у већини случајева, обухваћена туђом негом (53) и дечијим додатком а родитељи користе право на надокану зараде за време одсуства са рада због посебне неге детета.

Оцену способности ометене деце врши Комисија која има дугогодишње искуство. Комисију чине стручњаци: дечији лекар, неуропсихијатар, психолог, дефектолог и социјални радник. Позитивна је њена везаност за службу социјалне заштите која води евиденције, планира и спроводи мере по плану социјалне заштите.

Породице са децом ометеном у развоју су, углавном, на ивици сиромаштва, а у већем броју случајева, ради се о породицама са већим бројем деце (3-4).

Родитељи деце ометене у развоју не желе да препусте дете установи и њихово основно опредељење јесте: док имају снаге бринуће о свом детету, али са великим страхом и неизвесношћу у случајевима тешке ометености, јер нису сигурни шта ће бити после њих.

Ово сазнање представља темељ на коме треба да се планира и развија систем друштвених мера у заштити деце.

Информисаност и организованост родитеља и породице, да активно и сами проналазе путеве и најбоље методе решавања или ублажавања проблема, не постоји. Они у себи имају потенцијале (безграничне емоције), али потенцијале треба усмерити, повезати и организовати тако да сами дефинишу своје потребе и начине задовољења.

Професионално оспособљавање деце која су завршила основно образовање у специјалним одељењима у Пријепољу не постоји. Најближа образовна институција на том плану је у Ужицу и то представља велики проблем за дете и за породицу. Из тог разлога мали број ученика са завршеном основном школом се одлучи да настави даље школовање те, углавном, остају код куће. А и они ученици, који су се ипак одлучили и наставили школовање тј. професионално оспособљавање у Ужицу, седе код куће јер не могу да се запосле. Професионално оспособљавање је узалудно уколико се не заврши у одговарајућем занимању.

У општини Пријепоље не постоји организовани едукативни рад са просветом, медицинским и другим кадровима за рад са децом ометеном у развоју.

Не постоје никакви културно – забавни, спортски или било какви други садржаји који би окупили децу ометену у развоју и допринели сензибилизацији заједнице за проблеме те деце.

Обавештеност јавности уопште о инвалидности и положају ометене деце је недовољна, посебно са стручног аспекта и не постоје субјекти који се значајније баве ширењем информација и едукацији заједнице.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ: УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА И ПРАВА ДЕЦЕ ОМЕТЕНЕ У РАЗВОЈУ
--

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ Допуна базе података о деци ометеној у развоју
--

АКТИВНОСТИ

- Наставак прикупљања података о деци ометеној у развоју на подручју општине Пријепоље

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Локална самоуправа, Центар за социјални рад, Дечији диспанзер, предшколске и школске установе, невладине организације, средства информисања

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства, привреда, грађани

ИНДИКАТОРИ

1. Регистрована деца ометена у развоју

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Побољшање положаја деце ометене у развоју и стварање услова за њихову адекватну интеграцију у локалну заједницу

АКТИВНОСТИ

- Финансијска и стручна помоћ и подршка деци ометеној у развоју и њиховим породицама
- Формирање Центра за дневни боравак за децу ометену у развоју
- Обезбеђење адекватног простора за активности и организације за рад са децом ометеном у развоју
- Додатна едукација кадрова за рад са децом ометеном у развоју
- Развијање система информисања и пропаганде у јавном мњењу, са циљем грађења позитивних ставова према деци ометеној у развоју, а посебно породицама ове деце
- Сензибилизација локалне заједнице за проблеме деце ометене у развоју и њихових породица
- Формирање посебног сервиса за рад са децом ометеном у развоју и хитне интервенције
- Уклањање физичких баријера за приступ деци са посебним потребама
- Организовање кампова са различитим васпитно-образовним темама за децу са посебним потребама

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Локална самоуправа, Међусекторски савет ЛПА, Центар за социјални рад, предшколске и школске установе, здравствене установе, невладине организације

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства, привреда, грађани

ИНДИКАТОРИ

1. Породице са регистрованом децом ометеном у развоју

2. Досадашња финансијска и стручна помоћ
3. Број кадрова који се баве едукацијом и рехабилитацијом деце ометене развоју
4. Деца ометена у развоју, која су корисници социјалне заштите и број деце која то право нису користила
5. Учешће и издвајање из општинског буџета за помоћ деци ометеној у развоју
6. Јавне установе са уређеним приступом за децу са посебним потребама

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Обезбеђивање квалитетног образовања деце ометене у развоју

АКТИВНОСТИ

- Формирање комисије за професионалну оријентацију за ову децу која су претходно завршила основно образовање у посебним условима (специјалним одељењима при редовној школи)
- Формирање одељења за професионално оспособљавање за децу која желе да наставе школовање и оспособљавање за рад
- Стварање услова и постепено увођење образовања деце ометене у развоју

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Предшколске установе, основне школе, Комисија за професионалну оријентацију, невладине организације, локална самоуправа

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства, привреда, грађани

ИНДИКАТОРИ

1. Број деце ометене у развоју која су до сада наставила школовање-професионално оспособљавање
2. Припрема школе, родитеља деце и шире јавности за постепено увођење инклузивног образовања деца ометена у развоју, кроз организовање трибина, округлих столова, сусрети
3. Едукација кадрова за образовни рад са децом ометеном у у развоју и обезбеђивање средстава у општинском буџету за стручно усавршавање наставника

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Обезбеђивање квалитетне здравствене заштите и рехабилитације деце ометене у развоју

АКТИВНОСТИ

- Формирање развојног саветовалишта за децу ометену у развоју при Дечијем диспанзеру Дома здравља у Пријепољу
- Обезбеђивање патронаже за децу ометену у развоју, која живе у градском и сеоском подручју.
- Едукација здравствених радника за превенцију, рано откривање и интервенцију код деце ометене у развоју
- Едукација родитеља у процесу рехабилитације деце ометене у развоју

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Дом здравља Пријепоље, испостава Завода за здравствено осигурање Пријепоље, локална самоуправа, невладина организација и родитељи деце ометене у развоју

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства, привреда, грађани

ИНДИКАТОРИ

1. Деца ометена у развоју обухваћена процесом рехабилитације
2. Едуковани здравствени радници за превенцију, рано откривање и интервенцију за децу ометену у развоју
3. Здравствени радници ангажовани за патронажни рад са децом ометеном у развоју у градским и сеоским подручјима
4. Едуковане породице за рехабилитацију деце ометене у развоју

II. 5. УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА И ПРАВА ДЕЦЕ БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА

Т Р Е Н У Т Н О С Т А Њ Е

У свим историјским периодима имамо појаву деце без родитељског старања, само што су се разликовали облици и обим појаве као и садржаји конкретног друштвеног реаговања. У различитим друштвеним периодима може се говорити о већој и мањој присутности деце без родитељског старања, на шта су утицали поједини догађаји, посебно ратови, економска и друштвена криза, болест или смрт родитеља, дисфункција породице, физичко или емотивно занемаривање и злостављање. Циљеви заштите деце без родитељског старања не ограничавају се на потпуно елиминисање појаве, већ су усмерени на смањивање узрока који до појаве доводе и унапређивање заштите деце применом различитих облика заштите.

Најчешћи разлози одсуства родитељског старања су:

- угроженост детета услед занемаривања васпитне функције породице,
- социјално-економска угроженост,
- ванбрачно материнство,
- здравствена спреченост родитеља,
- поремећени породични односи,
- губитак родитеља (родитељи умрли),
- непознати или нестали родитељи,
- родитељи спречени у вршењу родитељске дужности,
- одузето родитељско право.

Деца без родитељског старања имају право на посебну друштвену заштиту у складу са Уставом, Породичним законом и Законом о социјалној заштити и материјалном обезбеђењу породице, на основу чега се као основни видови заштите примењују: усвојење, старатељство, организовани смештај у другу хранитељску породицу и смештај у установу социјалне заштите.

У општини Пријепоље, заштита и брига о деци без родитељског старања реализује се преко Центра за социјални рад. Присутност ове појаве у општој популацији деце није алармантна, али ни занемарљива да не заслужује пажњу и бригу свих који се баве заштитом и интересима деце. У евиденцији Центра за социјални рад, од његовог формирања као стручне институције која је преузела надлежност социјалног старања, напуштеност деце је реализована кроз потпуно усвојење, па је из општине Пријепоље усвојено 42 напуштене деце, а усвојитељске породице су пронађене у другим срединама, док је у нашој средини закључено шест непотпуних усвојења, из разлога што су усвојитељске породице биле сродничке и такво усвојење престаје са пунолетством усвојеника. У последњих пет година у општини Пријепоље дошло је до већег интересовања и сензибилизације породица који би желели да усвоје децу, па је до сада усвојено петоро деце.

Центар располаже поузданим подацима о тренутном стању деце без родитељског старања на територији општине Пријепоље, тако да 27 деце ужива овај статус. Од овог броја најдоминантнија су деца чији су родитељи спречени у вршењу родитељских дужности и који живе у породицама са поремећеним породичним односима, као и деца чији су родитељи социјално-материјално угрожени. У нашој средини је присутна и злоупотреба деце од стране родитеља, кроз све облике занемаривања и злостављања, тако да им се одузима родитељско право.

Од овог броја евидентиране деце, петоро деце се налазе у хранитељским-сродничким породицама, троје у хранитељској несродничкој породици, док је једно дете у установи социјалне заштите, са планираном мером закључивања усвојења. У наредном периоду се планира издвајање и одузимање још петоро деце од родитеља, из разлога немогућности бриге о деци због лишавања пословне способности, односно родитеља који су занемарили родитељске дужности, па им се предлаже одузимање родитељског права. Сва деца су, у складу са Законом, стављена под старатељство, имају свог староца, а њихов живот се одвија у сродничкој породици.

У нашој општини спроведена је кампања за унапређење хранитељства као облика заштите деце без родитељског старања, али је одзив био занемарљив тако да су само две породице едуковане по свим критеријумима функционалне породице, од којих се сада једна определила за усвојење, што је већ и реализовано. У наредном периоду треба настојати и спровести нову промоцију хранитељства и усвојења, као облика заштите деце без родитељског старања.

Посебна погодност хранитељства јесте што хранитељи, у складу са Законом, уживају новчану накнаду на име бриге о деци а хранитељи који нису запослени, кроз овај облик, уживају радни стаж. Висина накнаде за хранитеља зависи од узраста детета, од предшколске деце, основног и средњошколског образовања, до образовања на вишим школама, односно факултетима. У одређеним периодима, хранитељи уживају новчану накнаду за школовање деце и школски прибор, одећу и обућу, трошкове екскурзија.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Унапређење положаја деце без родитељског старања

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Унапређење положаја деце без родитељског старања

АКТИВНОСТИ

- Стварање базе података о деци без родитељског старања
- Сензибилизација заједнице за смештај деце у старатељским и сродничким породицама
- Финансијска подршка и помоћ хранитељским породицама и старатељима деце без родитељског старања
- Отварање СОС села

- Обезбеђивање школског прибора, одеће и обуће деци без родитељског старања, смештај у хранитељским породицама као и у породицама старатеља и организовање рекреативне наставе у тим породицама

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Центар за социјални рад

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Деца без родитељског старања
2. Деца без родитељског старања смештена у хранитељске породице
3. Деца без родитељског старања смештена у домове и друге друштвене институције
4. Број деце без родитељског старања из хранитељских породица која су ишла на рекреативну наставу

II. 6. ЗАШТИТА ДЕЦЕ ОД ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Т Р Е Н У Т Н О С Т А Њ Е

Злостављање и занемаривање деце је проблем од примарног друштвеног интереса, универзалан у свим временима, просторима, свим етничким и социоекономским слојевима, доста раширен, а у порасту од 20% годишње. Друштвена и економска криза, које су обележиле последњих 16 година, традиционалне вредности које толеришу насиље као прихватљив начин успостављања међуљудских односа, као и застој у прихватању хуманистичких вредности, допринели су порасту насиља као начина решавања проблема у нашој локалној заједници.

Институције и организације које се баве децом и породицом у последње четири године прошле су кроз низ едукација и пројеката: Основна обука за професионалце који раде са децом и породицама о начинима реаговања у случајевима злостављања и занемаривања деце – подржано од стране

УНИЦЕФ-а; пројекат – Превенција и заштите деце од злостављања у општини Пријепоље – подржане од стране ФИС-а, у оба случаја носилац је био Центар за социјални рад; Школа без насиља – у организацији УНИЦЕФ-а, носилац активности представник Основне школе „Милосав Стиковић”, Клуб младих Пријепоља, Клуб младих – Омладински инфо центар, подржано од стране УНИЦЕФ-а, Омладинске иницијативе – Славимо свет у коме живимо – подржано од стране ЦИД-е – носилац активности у овим пројектима НВО – Нова визија. Ове едукације и пројекти требало би да унапреде спремност и оспособљеност професионалаца да препознају појаве злостављања и занемаривања, да компетентно реагују, заштите децу, зауставе њихову злоупотребу. Пројекти и едукације су такође имале и циљ унапређења сарадње и координације међу службама, организацијама у интервентним и превентивним активностима кроз мултипрофесионалну сарадњу.

Поред унапређења рада обухваћених институција и организација у раду са децом и породицама, још увек има елемената непознавања и потценивања проблема злостављања и занемаривања, што доприноси њиховом ширењу и усложњавању.

Подаци добијени од Центра за социјални рад Пријепоље указују на пораст насиља и усложњавање патологије: 2001. је 247 деце било жртава злостављања, 2002 – 284 деце, 2003 – 319 деце, 2004 – 475 деце, 2005 – 398 деце, 2006 – 345 деце.

Подаци се односе на све облике и видове насиља чији су садржаји међусобно испреплетани и не изражавају се у једном виду.

Током 2005. године у Правосудним институцијама процесуирано је 27 предмета који су се бавили злостављањем и занемаривањем деце а током 2006. године 21 предмет. Од тога у 15 случајева радило се о физичком злостављању, у једном о сексуалном злостављању, у два случаја о емотивном злостављању и у три случаја о занемаривању.

УНИЦЕФ је током 2004. године спровео истраживање у Пријепољу у оквиру пројекта „Заштита деце од злостављања и занемаривања“. Истраживање је спроведено методом фокусних група, а добијени подаци указују да су деца у нашој локалној заједници препознала све врсте злостављања, да су као злостављачи означене, углавном, познате особе, одрасли и њихови вршњаци и да би ангажованост служби, које раде на заштити деце од злостављања и занемаривања, требало да буде значајнија.

Оно што је крајње забрињавајуће је изражено усложњавање патологије породичних односа. Злостављања и занемаривања, односно дисфункционални односи, разорно делују на индивидуалном, породичном и друштвеном плану. Потребне злостављања деце, физичке, егзистенцијалне, потребе за сигурношћу, љубављу, самопоуздањем и самопоштовањем, грубо се нарушавају што доводи до нарушавања здравља, преживљавања и утичу на развој деце.

Пораст броја жртава злостављања и пораст дисфункционалних односа имплицирају пораст броја деце и младих у ризику. Према подацима Центра за социјални рад у 2006. години број породица са дисфункционалним односима износио је 489, разведено је 77 брачних заједница, број деце и младих са

поремећајима у понашању био је 63.

Усложњавање проблема, у социјално-патолошком смислу, захтева повећану ангажованост и повезаност свих организација и установа које се баве децом и породицама у јединствену целину, која би превентивно реаговала и заштитила децу, зауставила злостављање и занемаривање и ублажила последице.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Смањења броја случајева злостављања и занемаривања деце

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Смањење броја случајева злостављања и занемаривања деце

АКТИВНОСТИ

- Смањење броја случајева злостављања и занемаривања деце
- Примена општег и специјалних протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања
- Израда и примена локалног протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања
- Формирање и рад локалног мултисекторског и мултидисциплинарног тима за рад са децом жртвама злостављања и занемаривања
- Формирање и рад СОС службе за пријављивање злостављања и занемаривања
- Додатне едукације професионалаца у циљу унапређења спремности и оспособљености да препознају, компетентно реагују, заштите децу и зауставе насиље над њима
- Повећање нивоа издвајања буџетских средства за заштиту деце од злостављања и занемаривања

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Међусекторски савет ЛПА, Мултисекторски тим, Центар за социјални рад, школске и предшколске установе, НВО, здравствене установе, Општински суд, Општинско јавно тужилаштво, полицијска управа.

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Злостављана и занемаривана деца регистрована у Центру за социјални рад, школским, предшколским и здравственим установама
2. Број позива СОС служби
3. Број деце смештене у Центар за прихват злостављене деце у Прибоју
4. Број процесуираних случајева злостављања и занемаривања у правосудним институцијама
5. Број едукованих професионалаца који се баве заштитом и превенцијом деце од злостављања и занемаривања
6. Процент издвајања из буџета општине Пријепоље за заштиту деце од злостављања и занемаривања.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Превенција злостављања и занемаривања деце

АКТИВНОСТИ

- Сензибилизација локалне заједнице о комплексности, раширености и последицама насиља – анимирање јавног мњења, путем јавних трибина, радио емисија, предавања, лифлета и плаката,
- Спровођење психосоцијалних програма самозаштите од злостављања и занемаривања за школску и предшколску децу.

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Међусекторски савет ЛПА, НВО, ЈИП „Полимље”, школске, предшколске и здравствене установе, Центар за социјални рад.

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број регистроване деце жртава злостављања и занемаривања у Центру за социјални рад, школским, предшколским и здравственим установама
2. Број деце која су прошла психосоцијалне превентивне програме самозаштите од злостављања и занемаривања
3. Број учесника и број предавања и одржаних трибина

4. Количина дистрибуираног пропагандног материјала
5. Број радио емисија о злостављању и занемаривању

II. 7. УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНОГ ЖИВОТА ДЕЦЕ

ТРЕНУТНО СТАЊЕ

Културни живот у пријепољској општини одвија се кроз рад три институције културе: Матичне библиотеке "Вук Караџић", Музеја у Пријепољу и Дома културе.

Матична библиотека "Вук Караџић" најстарија је институција културе у граду и једна од најразвијенијих библиотека у региону. Закључно са децембром 2006. године Библиотека располаже са 68.000 књига, 450 јединица у оквиру Цедетеке и редовно узима 35 наслова новина и часописа. Од укупног броја корисника, 4.100 у 2006. години, око 70% чине деца и млади. Као народна библиотека намењена становницима општине Пријепоље, има статус културно-образовне институције која се 100% финансира из општинског буџета. У оквиру Библиотеке садржаје и програме за децу и младе развијају: Дечије одељење, Мобилни информациони и комуникациони центар (Инфобус) и стационирани огранак Месна библиотека "Стеван Томовић" у Бродареву. Научно одељење и референсна збирка Библиотеке располажу са значајним фондом литературе за стручњаке различитих профила који се баве децом и младима као и за родитеље. Деци свих узраста омогућен је слободан приступ сликовницама, књигама, дечијим часописима, мултимедијалним публикацијама, а од 2006. године и коришћење електронске читаонице, едукативних играчака, цедетеке. Деци је посебно занимљив мултимедијални кутак где могу, групно и индивидуално, гледати филмове, образовног или забавног садржаја и користити рачунаре.

Рад са децом заснива се на поштовању и промоцији дечијих права, подстицању креативности, а у комуникацији са децом користи се језик разумевања, подршке и толеранције. Библиотека омогућава деци да угодно проведу своје време и кроз различите програме у којима се потенцира њихово активно учешће. Од 2006. године Библиотека је креирала програм "*Баи ми прија чаролија*" – играонице за децу предшколског узраста и програм "*Радозналицу*" за децу основношколског узраста. Ови програми зансивају се на различитим едукативним и креативним садржајима, а Библиотека све више постаје место за занимљиву и маштовиту игру, учење и дружење. Игра, животна потреба детета, реализује се на самом извору информација у Библиотеци – као и учење, саставни део одрастања и развоја.

Инфобус посећује 14 села (34 насеља), покрива око 40% територије општине Пријепоље и доступан је за преко 18.000 сеоског становништва. 60% корисника

Инфобус-а чине деца и Библиотека је једина институција културе у општини која је доступна деци и младима у приградским и сеоским насељима.

Да би се побољшао квалитет рада са децом и младима током 2007. године приступиће се формирању Летње читаонице у дворишту Дечијег одељења Библиотеке. Летња читаоница је пројектована као додатак Библиотеке за потребе индивидуалног и групног коришћења у топлим месецима. Приступ и коришћење прилагођени са корисницима (деци и одраслима) са посебним потребама.

Музеј у Пријеполу званично је регистрован 1991. године када су, презентовањем сталне поставке, отворена врата за посетиоце. Данас има статус регионалне музејске институције за општине Пријеполје и Прибој и представља ризницу културно – историјског наслеђа пријеполског краја. Музеј има археолошку, историјску, историјско – уметничку и етнографску збирку. Располаже и са галеријским простором, погодним за организовање тематских изложби и других садржаја. Професионалан рад и реализација великих и значајних пројеката и изложби сврстала је Музеј у Пријеполу у водећу институцију културе не само у граду већ и у региону. У свом раду Музеј велику пажњу поклања школској популацији општине Пријеполје. Да би створили што боље услове за реализацију програма за децу и младе, Музеј је покренуо пројекат реконструкције и изградње летње културне сцене са лапидаријумом и кафе галеријом. Радови на адаптацији и реконструкцији постојеће зграде Музеја биће завршени до краја 2007. године.

Музеј у Пријеполу, од оснивања па до данас, отворен је за индивидуалне и организоване посете ученика основних и средњих школа, посебно када су у питању изложбе значајних уметника. У просторијама Музеја одржавају се часови ликовне уметности. Такође се, већ традиционално, организује ликовни конкурс "*У мају сликам*", а победнички радови се чувају у архиву Музеја.

Дом културе Пријеполје отворен је 1979. године, и располаже са 4.500 м² простора у централној градској зони. Велика сала Дома културе располаже са 600 места и једном од највећих позорница у Србији. Мала сала има 200 места и погодна је за реализацију дечијих и луткарских представа, солистичких концерата, приредби. Од оснивања до данас Дом културе поклања велику пажњу програмима за децу и младе. У Дому културе, са статусом самосталних институција, смештене су Матична библиотека "Вук Караџић" и Музичка школа.

Од 2005. године Дом културе окупља велики број деце кроз *Ансамбл народних песама и игара* и *Школу плеса Атрактиве*, а током 2007. године планирано је покретање Дечије сликарске школе «Милешева» и Дечије позорнишне сцене.

Дом културе организује традиционалну песничку манифестацију «На пола пута» у којој учествују деца и млади из свих школа у општини Пријеполје. *Дечурлијада*, такмичење деце у знању, вештини и уметности одржава се у просторијама Дома културе. Велика пажња се посвећује организовању филмских фестивала и пројекцији филмова за децу и младе.

Дом културе има покретну позоришну сцену, Школу енглеског језика, Дечији центар и Клуб младих.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:

Побољшање доступности и квалитета културне понуде за децу и младе у пријеполској општини

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Континуирано креирање и реализација програма за децу и младе који развијају и задовољавају њихове културне потребе и промовишу права деце и младих на културу, сопствени развој и креативност

АКТИВНОСТИ

- Организовање књижевних програма, сусрета са писцима, позоришних представа на Дечијем одељењу и у огранцима Матичне библиотеке "Вук Карацић"
- Организовање креативних, драмских и едукативних радионица на Дечијем одељењу и у огранцима Библиотеке
- Организовање причаоница/играоница на Дечијем одељењу и у огранцима Библиотеке
- Општинска смотра рецитатора у организацији Библиотеке
- Издавање часописа за децу и младе – омладинска редакција Библиотеке
- Обележавање Дечије недеље у организацији Библиотеке
- Активности Библиотеке на успостављању и развоју интерсекторске сарадње са институцијама које се баве децом и младима
- Креирање и развој програмских активности које се базирају на инклузији маргинализованих група деце (деца са посебним потребама, деца из социјално угрожених породица, деца припадници мањинских етничких група, деца из руралног подручја)
- Континуирано обogaћивање књижног, некњижног и мултимедијалног фонда Дечијег одељења и огранака Библиотеке
- Формирање фонда за родитеље и стручњаке различитих профила који раде са децом и младима на Дечијем одељењу Библиотеке
- Формирање Летње читаонице у дворишту Дечијег одељења Библиотеке
- Настава ликовног у Музеју "У мају стварам лако – облик и боју овако"
- Формирање Клуба младих љубитеља културе и уметности, при Музеју
- Радионице за едукацију младих традиционалним мануелним вештинама при Музеју
- Организовано вођење кроз музејске изложбе "Музејске збирке као уџбеници"
- Организовање Дечурлијаде: такмичења деце у знању, вештини и уметности-Дом културе
- Развој плесног клуба Атрактиве у организацији Дома културе
- Развој ансамбла народних песама и игара у организацији Дома културе
- Формирање дечије позоришне сцене у оквиру Дома културе

- Организовање школе сликарства у оквиру Дома културе
- Организовање Дечијег маскенбала као манифестације општинског карактера и његово прерастање у карневал под покровитељством општине
- Установљење годишњих награда из области креативног стваралаштва деце и младих
- Израда календара културних дешавања за децу и младе
- Реализација програма који промовишу толеранцију и мултикултурализам међу децом и младима
- Реализација програма Клуба младих
- Реализација програма Културног клуба Театар
- Организовање песничке манифестације «На пола пута» у организацији Дома културе
- Организовање Школе глуме у Дому културе
- Организовање Уметничке колоније «Милешева»
- Организовање гостовања дечјих позоришта и представа из других општина и градова
- Организовање Републичког фестивала аматерских позоришта у организацији Дома културе
- Обнављање рада Музичке секције и стварање оркестра Ансамбла народних песама и игара Дома културе
- Организовање дечјег хора у организацији Дома културе
- Организовање филмских фестивала и пројекције филмова у Дому културе

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Институције културе и образовања, НВО сектор

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

-
1. Број реализованих програма за децу
 2. Број деце обухваћене програмима
 3. Процент повећања књига, некњижног и мултимедијалног фонда Библиотеке и огранака
 4. Формиран фонд за родитеље и стручњаке на Дечијем одељењу Библиотеке
 5. Континуирано излажење часописа за децу и младе
 6. Број деце са сметњама у развоју укључене у културне активности
 7. Формирана Дечија позоришна сцена Дома културе
 8. Отворена Школа сликарства за децу и младе Дома културе
 9. Отворена Летња читаоница у дворишту Библиотеке

10. Број реализованих програма Клуба младих.

11. Број реализованих програма Културног клуба Театар

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Побољшање културног живота деце и младих у приградским и сеоским насељима

АКТИВНОСТИ

- Развијање колекција и услуга МИЦЦ Инфобус-а намењених деци и младима у руралном подручју
- Развијање заједничких активности институција културе, месних заједница и школа на организовању и реализацији програма за децу и младе у сеоским срединама
- Оживљавање и интензивирање рада културних секција при школама и месним заједницама

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Библиотека, месне заједнице, образовне институције, НВО, Дом културе, Музеј

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент повећања фонда књига, серијских публикација и мултимедијалних публикација за децу и младе у Инфобусу

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Побољшање услова за рад и реконструкцију објеката институција културе

АКТИВНОСТИ

- Адаптација и опремање Музеја у Пријепољу
- Адаптација и опремање Велике сале Дома културе
- Реконструкција крова Дома културе
- Техничко опремање Дома културе
- Уређење прилаза Месне библиотеке “Стеван Томовић”

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Музеј у Пријепољу, Дом културе, Библиотека, Месна заједница Бродарево

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Процент повећања посетилаца Музеја у Пријепољу
2. Број реализованих програма за децу и младе у Музеју
3. Процент повећања посетилаца програма Дома културе
4. Број реализованих програма Дома културе.
5. Процент повећања корисника Месне библиотеке "Стеван Томовић"

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Повећање издвајања средстава из општинског буџета за институције културе које развијају програмске активности за децу и младе

АКТИВНОСТИ

- Округли столови и састанци директора институција културе са представницима локалне самоуправе

- Подношење захтева за повећање издвајања средстава из општинског буџета на основу програма и планова рада на развијању програмских садржаја за децу и младе

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Матична библиотека "Вук Караџић", Музеј у Пријеполу, Дом културе, локална самоуправа

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполу, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

Процент издвајања из општинског буџета

II. 8. УНАПРЕЂЕЊЕ СПОРТСКОГ ЖИВОТА ДЕЦЕ

Т Р Е Н У Т Н О С Т А Њ Е

Општина Пријеполу има богату спортску традицију, посебно у колективним спортовима. У општини постоји 26 спортских клубова који имају преко 3.000 чланова. Рад 23 спортска клуба се финансијски подржава од стране општине. Од овог броја 10 клубова су учесници лигашких такмичења.

У претходној години одржана су бројна спортска такмичења и манифестације:

- * Тринаест меморијалних турнира у одбојци, фудбалу и одбојци на песку;
- * Пет манифестација (Комаранска кошија, Скокови у воду, Првенство града у шаху, Параглајдинг куп, Куп у риболову);
- * Шест турнира у малом фудбалу;
- * Радничке игре;
- * Два школска кроса (Крос РТС, Крос „За срећније детињство“);
- * Олимпијска школска такмичења;

Спортских терена има 13: Градски стадион и четири отворена, а осталих осам припадају школама. Спортске сале постоје у четири основне школе, као и две у средњим школама.

Спортске активности, које су препознатљиве по организацији и масовности, организује и Црвени крст и то крос „За срећније детињство“, „Смотру бициклиста“ и турнир у шаху.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ:
Повећање броја деце која се баве спортом

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ
Побољшање инфраструктурних услова за активније и масовније бављење деце спортом

АКТИВНОСТИ

- * Фазни завршетак изградње спортског центра - друга фаза: изградња терена за мале спортове - трећа фаза: подтрибински део (куглана, билијар, затворени базен, канцеларије за спортске клубове)
- * Завршетак радова на реконструкцији ОРСИ-ја
- * Реконструкција старе физкултурне дворане у Економској школи
- * Изградња спортских ски-терена
- * Унапређење спортских терена Пријеполске гимназије
- * Изградња спортских терена у приградским и сеоским насељима
- * Реконструкција рекреативног парка у граду
- * Изградња тениских терена

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пријеполје, Спортски савез Пријеполје, Министарство просвете и Министарство спорта

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријеполје, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број спортских сала и терена
2. Број деце и младих, чланова спортских клубова
3. Број деце и младих, учесника такмичења
4. Број спортских такмичења и манифестација

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Подизање нивоа свести деце о значају бављења спортом

АКТИВНОСТИ

- * Оснивање нових спортских клубова (ронилачког, кајакашког)
- * Развијање подмлатка у постојећим спортским клубовима
- * Едукација деце о значају бављења спортом
- * Организовање спортских активности деце са различитим облицима деформитета (крива кичма, равни табани и сл.)
- * Организовање нових школских такмичења масовног карактера
- * Организовање гостовања познатих спортиста и њихово дружење са децом

НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Општина Пријепоље, Спортски савез Пријепоље, Министарство просвете, Министарство спорта, основне и средње школе, НВО сектор

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Буџет општине Пријепоље, донаторска средства

ИНДИКАТОРИ

1. Број спортских сала и терена
2. Број деце и младих, чланова спортских клубова
3. Број деце и младих, учесника такмичења
4. Број спортских такмичења и манифестација
5. Број спортских клубова који окупљају децу.